

Sygn. akt I ACa 1218/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Warszawie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SA Małgorzata Rybicka – Pakuła

Sędzia SA Bogdan Świerczakowski

Sędzia SO (del.) Adrianna Szewczyk – Kubat (spr.)

Protokolant st. sekr. sąd. Joanna Baranowska

po rozpoznaniu w dniu 10 marca 2015 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa głównego S. M.

przeciwko (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

oraz

z powództwa wzajemnego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko S. M.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W.

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 16 kwietnia 2014 r.

sygn. akt XVI GC 60/13

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Warszawie pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 1218/14

UZASADNIENIE

W dniu 18 stycznia 2013 r. powód S. M. wniósł do Sądu Okręgowego w Warszawie pozew o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 623.191,23 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 18 stycznia 2013 r., a także o zasądzenie na jego rzecz kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Wskazał, iż strony łączyła umowa o współpracy z dnia 16 maja 2012 r., na mocy której powód zobowiązał się do uczestnictwa w procesie produkcji autorskiej, cyklicznej audycji telewizyjnej, produkowanej przez pozwanego lub podmioty działające na jego zamówienie, a także współtworzenia scenariuszy poszczególnych jej odcinków. Z

tytułu wykonywania umowy S. M. przysługiwać miało wynagrodzenie w wysokości 75.000 zł netto miesięcznie, nadto pozwany zobowiązał się do zapewnienia mu na swój koszt m.in. telefonu komórkowego z limitem realizowanych połączeń do kwoty 800 zł miesięcznie. W związku z zaprzestaniem produkowania przedmiotowej audycji telewizyjnej, pozwany zaproponował powodowi udział w charakterze prowadzącego w bloku programowym realizowanym od dnia 1 września 2012 r. w ramach audycji telewizyjnej (...). Powyższa propozycja w ocenie powoda nie przedstawiała w sposób dostatecznie precyzyjny warunków współpracy stron przy tworzeniu i emisji tej audycji, w związku z czym nie mogła być uznana za wiążącą go ofertę udziału w innej audycji w rozumieniu § 15 ust. 3 umowy. W dniu 18 września 2012 r. pozwany złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o współpracy ze skutkiem natychmiastowym z winy powoda, które w ocenie powoda było bezskuteczne z uwagi na brak wystosowania do powoda pisemnego wezwania, w którym pozwany wyznaczyłby mu odpowiedni termin do przywrócenia stanu zgodnego z umową. Z uwagi na zaprzestanie uiszczania przez pozwanego należnego powodowi wynagrodzenia, a także nie przedstawienie mu rzetelnej propozycji udziału w innej audycji telewizyjnej na warunkach nie gorszych niż przewidziane w umowie z dnia 16 maja 2012 r., powód wezwał pozwanego do przystąpienia do wykonywania w/w umowy, zaś po bezskutecznym upływie wyznaczonego terminu wypowiedział umowę ze skutkiem natychmiastowym.

W odpowiedzi na pozew z dnia 30 kwietnia 2013 r. pozwany (...) Spółka Akcyjna w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany podniósł, iż w dniu 18 września 2012 r. dokonał skutecznego rozwiązania umowy o współpracy z winy powoda. Wskazał, iż w sposób wyraźny i jednoznaczny zaproponował powodowi udział w innej audycji telewizyjnej, zaś w trakcie spotkania w dniu 30 sierpnia 2012 r. przedstawiciel pozwanej spółki wezwał powoda do przystąpienia do jej realizacji. Pozwany wniósł ponadto powództwo wzajemne, domagając się od powoda - pozwanego wzajemnego zapłaty kwoty 446.920 zł z tytułu kary umownej za rozwiązanie umowy stron z winy powoda - pozwanego wzajemnego, wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 30 kwietnia 2012 r. do dnia zapłaty.

W piśmie procesowym z dnia 17 czerwca 2013 r. powód - pozwany wzajemny wniósł o oddalenie powództwa wzajemnego oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu z powództwa wzajemnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, a także rozszerzył żądanie pozwu, domagając się zapłaty na jego rzecz dodatkowo kwoty 553.500 zł z tytułu wynagrodzenia należnego zgodnie z § 12 ust. 2 umowy z dnia 16 maja 2012 r. za wykonywanie zakazu konkurencji w okresie 6 miesięcy następujących po dniu rozwiązania w/w umowy.

W piśmie procesowym z dnia 22 sierpnia 2013 r. pozwany - powód wzajemny wniósł o oddalenie rozszerzonego powództwa oraz zarzucił powodowi - pozwanemu wzajemnemu, iż żądanie zapłaty wynagrodzenia z tytułu wykonywania zakazu konkurencji jest bezzasadne. W jego ocenie S. M. naruszył przedmiotowy zakaz, publikując w serwisie (...) w okresie 6 miesięcy po rozwiązaniu umowy serię krótkich filmów satyrycznych, rodzajowo zbliżonych do programu produkowanego przez (...) S.A.

W odpowiedzi na powyższe powód - pozwany wzajemny wskazał w piśmie z dnia 13 lutego 2014 r., iż nie podjął on działalności konkurencyjnej do działalności pozwanego w rozumieniu umowy z dnia 16 maja 2012 r., bowiem administrator serwisu (...) świadczy na jego rzecz wyłącznie usługę przechowywania wybranych przez niego treści i udostępniania ich osobom trzecim, zaś powyższe nie stanowi czynności identycznych lub rodzajowo zbliżonych do czynności świadczonych na podstawie w/w umowy.

W dalszym toku postępowania strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Wyrokiem z dnia 16 kwietnia 2014 roku Sąd Okręgowy w Warszawie zasądził od pozwanego głównego (powoda wzajemnego) (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda głównego (pozwanego wzajemnego) S. M. kwotę 1.176.691,23 zł wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 622.711,23 zł od dnia 18 stycznia 2013 roku do dnia zapłaty, oraz od kwoty 553.500 zł od dnia 31 sierpnia 2013 roku do dnia zapłaty, w pozostałej części powództwo główne oddalił. Nakazał pobrać od powoda głównego (pozwanego wzajemnego) S. M. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 27.675 zł tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od rozszerzonego powództwa. Zasądził od pozwanego

głównego (powoda wzajemnego) (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz powoda głównego (pozwanego wzajemnego) S. M. kwotę 66.052 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania, w tym kwotę 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Jednocześnie Sąd Okręgowy oddalił powództwo wzajemne (...) S.A. w całości i zasądził od powoda wzajemnego (...) S.A. w W. na rzecz pozwanego wzajemnego S. M. kwotę 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny i przeprowadził rozważania prawne:

W ramach prowadzonych działalności gospodarczych strony postępowania zawarły w dniu 16 maja 2012 r. umowę o współpracy, w ramach której powód zobowiązany był m.in. do udziału w charakterze prowadzącego w autorskiej, cyklicznej, rozrywkowej audycji telewizyjnej, produkowanej przez pozwanego albo podmioty działające na jego zamówienie.

Strony ustaliły, iż z tytułu wykonywania w/w umowy powodowi będzie przysługiwało wynagrodzenie w wysokości 75.000 zł za każdy miesiąc kalendarzowy współpracy, powiększone o należny podatek VAT (23%). Płatność przedmiotowego wynagrodzenia miała następować przelewem, w terminie 21 dni od otrzymania przez pozwanego faktury, wystawionej prawidłowo przez powoda (§ 9 ust. 1 i 4 umowy).

Zgodnie z postanowieniami § 11 umowy (...) S.A. zobowiązał się do zapewnienia S. M. na swój koszt dostępu do telefonu komórkowego z limitem realizowanych połączeń do kwoty 800 zł miesięcznie (§ 11 pkt c) umowy).

W myśl § 12 umowy S. M. zobowiązał się m.in. do niepodejmowania w okresie trwania umowy oraz przez 6 miesięcy po jej rozwiązaniu bez uprzedniej, pisemnej zgody (...) S.A. zatrudnienia na podstawie umowy o pracę lub jakiegokolwiek innego stosunku prawnego, w tym także umowy cywilnoprawnej na rzecz nadawców, operatorów i dystrybutorów programów telewizyjnych i medialnych usług audiowizualnych oraz producentów audycji i przekazów telewizyjnych, których przedmiotem byłyby czynności identyczne lub rodzajowo zbliżone do świadczonych na podstawie w/w umowy. W związku z powyższym zakazem pozwany - powód wzajemny zobowiązał się do wypłacania powodowi - pozwanemu wzajemnemu tytułem dodatkowego wynagrodzenia kwotę w wysokości średniego miesięcznego wynagrodzenia za poprzedzające 12 miesięcy obowiązywania umowy przez okres trwania zakazu, tj. 6 miesięcy od rozwiązania umowy. Płatność przedmiotowego wynagrodzenia miała następować przelewem, w terminie 21 dni od otrzymania przez pozwanego faktury, wystawionej prawidłowo przez powoda - pozwanego wzajemnego (§ 12 ust. 1 i 2 umowy).

Strony ustaliły, iż w przypadku naruszenia przez jedną ze stron z przyczyn przez nią zawnionych zobowiązań wynikających z umowy z dnia 16 maja 2012 r., drugiej stronie będzie przysługiwało prawo wypowiedzenia umowy. Tryb powyższego wypowiedzenia regulował § 15 umowy, w myśl którego druga strona mogła wezwać stronę dopuszczającą się w/w naruszenia do usunięcia nieprawidłowości, względnie przywrócenia stanu zgodnego z umową, określając na piśmie odpowiedni, nie krótszy niż 7 dni termin. Po bezskutecznym upływie tak określonego terminu stronie wzywającej przysługiwało prawo do wypowiedzenia umowy ze skutkiem natychmiastowym (§ 15 ust. 1 umowy).

Zgodnie z § 15 ust. 2 umowy w przypadku rozwiązania umowy z przyczyn zawnionych przez jedną ze stron, miała być ona zobowiązana do zapłaty drugiej stronie kary umownej w wysokości wynagrodzenia przysługującego S. M. za okres 6 miesięcy lub za okres do końca obowiązywania umowy, w razie gdy okres pozostały do wygaśnięcia umowy był krótszy niż 6 miesięcy (§ 15 ust. 2 umowy).

W świetle § 15 ust. 3 umowy w przypadku, gdy w okresie obowiązywania umowy (...) S.A. miałyby zaprzestać produkcji i emisji audycji z przyczyn leżących po jego stronie, takich jak np. zmiany programowe, zobowiązany był do zaproponowania S. M. udziału w innej audycji telewizyjnej na warunkach nie gorszych niż warunki umowy z dnia 16 maja 2012 r. Strony zobowiązały się do przystąpienia do negocjacji w sprawie udziału powoda - pozwanego

wzajemnego w przedmiotowej audycji, zaś w razie niedojścia do porozumienia w terminie 3 miesięcy, każdej z nich przysługiwać miało prawo rozwiązania umowy za 6 miesięcznym okresem wypowiedzenia.

Pismem z dnia 31 maja 2012 r. wiceprezes zarządu pozwanej spółki - powoda wzajemnego poinformował S. M. o zaprzestaniu produkcji audycji telewizyjnej, w której ten uczestniczył w charakterze prowadzącego, a także zaproponował mu udział w charakterze prowadzącego w niesprecyzowanej audycji telewizyjnej o charakterze rozrywkowym.

W dniu 5 czerwca 2012 r. S. M. zwrócił się do (...) S.A. z prośbą o sprecyzowanie propozycji zawartej w piśmie z dnia 31 maja 2012 r. poprzez przedstawienie założeń i scenariusza przedmiotowej audycji, charakteru roli prowadzącego, anteny, w której program będzie emitowany oraz warunków udziału powoda w audycji.

Pismem z dnia 26 lipca 2012 r. pozwany - powód wzajemny zaproponował powodowi - pozwanemu wzajemnemu udział w charakterze prowadzącego bloku programowego w obrębie audycji telewizyjnej (...), realizowanego "na żywo" na antenie programu (...). Pozwany - powód wzajemny sprecyzował, iż emisja bloku programowego z udziałem powoda pozwanego wzajemnego planowana jest od dnia 1 września 2012 r. w wymiarze 5 razy w tygodniu, nie mniej niż 20 razy w miesiącu, pomiędzy godziną 8:30 a 10:00, zaś czas trwania każdego z bloków miał wynosić około 15 minut.

W dniu 30 sierpnia 2012 r. miało miejsce spotkanie S. M. oraz przedstawiciela pozwanego - powoda wzajemnego, J. P..

W dniu 1 września 2012 r. pozwany - powód wzajemny zrealizował audycję telewizyjną (...) bez udziału S. M..

Pismem z dnia 18 września 2012 r. (...) S.A. złożył oświadczenie o wypowiedzeniu ze skutkiem natychmiastowym umowy z dnia 16 maja 2012 r. z winy powoda - pozwanego wzajemnego.

W dniu 27 września 2012 r. S. M. wystosował do pozwanego - powoda wzajemnego pismo, w którym wezwał go do niezwłocznego przystąpienia do wykonywania umowy z dnia 16 maja 2012 r. oraz usunięcia zaistniałych nieprawidłowości poprzez złożenie realnej i rzetelnej propozycji udziału w innej audycji telewizyjnej na warunkach nie gorszych niż warunki przedmiotowej umowy oraz do przystąpienia w dobrej wierze do negocjacji w sprawie udziału powoda - pozwanego wzajemnego w innej audycji telewizyjnej.

W dniu 5 listopada 2012 r. S. M. zawarł z (...) Sp. z o.o. umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych, na podstawie której przejął zobowiązania powoda z tytułu świadczenia usług telekomunikacyjnych dla aktywnego numeru służbowego telefonu komórkowego, z którego powód - pozwany wzajemny korzystał dotychczas na mocy § 11 umowy o współpracy z dnia 16 maja 2012 r.

Pismem z dnia 14 listopada 2012 r. S. M. wezwał (...) S.A. do usunięcia, w terminie 7 dni od doręczenia wezwania, nieprawidłowości w związku z wykonywaniem umowy z dnia 16 maja 2012 r. oraz przywrócenia stanu zgodnego z umową poprzez przystąpienie do jej wykonywania, wypłatę zaległego wynagrodzenia, a także udostępnienie powodowi - pozwanemu wzajemnemu telefonu komórkowego z limitem połączeń wskazanym w umowie.

Powyższe wezwanie pozostało bez odpowiedzi ze strony pozwanej spółki - powoda wzajemnego, w związku z czym pismem z dnia 23 listopada 2012 r. S. M. złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy o współpracy z dnia 16 maja 2012 r. z powodu zaniechania przez (...) S.A. wykonywania obowiązków w niej przewidzianych oraz wezwał pozwanego - powoda wzajemnego do zapłaty w terminie 7 dni kwoty 450.000 zł z tytułu kary umownej za rozwiązanie umowy z winy pozwanego - powoda wzajemnego.

W okresie od października do listopada 2012 r. S. M. wystawił z tytułu należnego mu wynagrodzenia na rzecz (...) S.A. następujące faktury VAT:

1. fakturę VAT nr (...) z dnia 1 października 2012 r. na kwotę 75.000 zł netto, obejmującą kwotę wynagrodzenia z tytułu wykonywania umowy z dnia 16 maja 2012 r. za miesiąc wrzesień 2012 r.,

2. fakturę VAT nr (...) z dnia 2 listopada 2012 r. na kwotę 75.000 zł netto, obejmującą kwotę wynagrodzenia z tytułu wykonywania umowy z dnia 16 maja 2012 r. za miesiąc październik 2012 r.,

3. fakturę VAT nr (...) z dnia 30 listopada 2012 r. na kwotę 57.500 zł netto, obejmującą kwotę wynagrodzenia z tytułu wykonywania umowy z dnia 16 maja 2012 r. za okres od 1 listopada 2012 r. do 23 listopada 2012 r.

Pozwany - powód wzajemny uiszczył na rzecz powoda - pozwanego wzajemnego kwotę 45.000 zł z tytułu wynagrodzenia do dnia 18 września 2012 r., należnego na podstawie faktury VAT nr (...).

W okresie od grudnia 2012 r. do maja 2013 r. S. M. wystawił na rzecz (...) S.A. faktury VAT na łączną kwotę 450.000 zł netto z tytułu wynagrodzenia dodatkowego należnego powodowi - pozwanemu wzajemnemu za wykonywanie zakazu konkurencji w okresie 6 miesięcy po rozwiązaniu umowy z dnia 16 maja 2013 r.

W dniu 12 grudnia 2012 r. powód - pozwany wzajemny zawarł z G.(...) (...), administratorem serwisu (...), umowę o świadczenie usług hostingu. Przedmiotem powyższej umowy było świadczenie przez G. (...) (...) na rzecz S. M. usługi, polegającej na umożliwieniu mu przechowywania i udostępniania osobom trzecim za pomocą systemu teleinformatycznego serwisu (...) wybranych przez powoda - pozwanego wzajemnego treści. W części zatytułowanej "wprowadzenie" w punkcie (B) strony zastrzegły, iż dystrybutorem treści audio lub audiowizualnych przechowywanych i udostępnianych użytkownikom końcowym za pomocą serwisu (...) pozostaje ich właściciel bądź osoba upoważniona do ich dystrybucji z tytułu licencji.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów, które w całości uznał za wiarygodne jako niekwestionowane przez strony postępowania i korespondujące z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym.

Sąd Okręgowy oddalił osobowe wnioski dowodowe stron zawarte w pozwie oraz odpowiedzi na pozew, jak również w pismach procesowych z dnia 31 maja 2013 r. i 17 czerwca 2013 r., gdyż zebrany materiał dowodowy pozostawał wystarczający dla dokonania rozstrzygnięcia i nie wymagał przeprowadzenia kolejnych dowodów. Materiał dowodowy wykazywał w sposób niebudzący wątpliwości niezachowanie przez (...) S.A. prawidłowej, przewidzianej w umowie stron, procedury rozwiązania ze skutkiem natychmiastowym tej umowy. W tej sytuacji zbędne było przeprowadzanie postępowania dowodowego na okoliczność istnienia podstaw do wypowiedzenia umowy ze skutkiem natychmiastowym.

Sąd Okręgowy zważył, że w niniejszej sprawie powód - pozwany wzajemny dochodził zapłaty kwot z tytułu nieuiszczonego wynagrodzenia należnego mu na podstawie umowy z dnia 16 maja 2012 r., kary umownej za rozwiązanie umowy z winy pozwanego, skapitalizowanych odsetek od w/w kwot oraz należności z tytułu uniemożliwienia mu korzystania z telefonu komórkowego na zasadach przewidzianych w tejże umowie, a także należności z tytułu wynagrodzenia za wykonywanie zakazu konkurencji w okresie 6 miesięcy następujących po dniu rozwiązania umowy.

Sąd Okręgowy podkreślił przy tym, iż kwota dochodzona niniejszym pozvem nie była kwestionowana przez pozwanego - powoda wzajemnego co do wysokości. W związku z powyższym, jak i w świetle ustaleń poczynionych w umowie, wyliczenie należnego wynagrodzenia oraz wysokości kary umownej należało uznać za przyznane.

Bezsporną była w toku sprawy okoliczność, iż w ramach prowadzonych działalności gospodarczych strony prowadziły w oparciu o umowę o współpracy z dnia 16 maja 2012 r. współpracę w zakresie produkcji cyklicznych, rozrywkowych audycji telewizyjnych, realizowanych przez (...) S.A. przy udziale S. M. w charakterze prowadzącego. Strony różniły się co do oceny momentu, w którym została skutecznie rozwiązana, a także co do tego z czyjej winy nastąpiło jej wypowiedzenie. Dlatego też Sąd Okręgowy uznał, że należało ustalić, czy w istocie strona pozwana - powód wzajemny w sposób skuteczny wypowiedziała umowę o współpracy w dniu 18 września 2012 r., w konsekwencji czego powód -

pozwany wzajemny utracił uprawnienie do żądania wynagrodzenia z tytułu jej dalszego wykonywania, kary umownej oraz dodatkowego wynagrodzenia z tytułu wykonywania zakazu konkurencji.

Sąd Okręgowy stwierdził, iż pozwany powód wzajemny nie dokonał skutecznego wypowiedzenia umowy o współpracy. W świetle bowiem § 15 ust. 1 umowy z dnia 16 maja 2012 r. jej wypowiedzenie powinno zostać poprzedzone pisemnym wezwaniem do przywrócenia stanu zgodnego z umową, zawierającym wyznaczenie stronie dopuszczającej się ewentualnych naruszeń terminu do ich usunięcia, nie krótszego niż 7 dni, z zagrożeniem wypowiedzenia umowy, a pozwany - powód wzajemny w niniejszej sprawie nie przedstawił żadnego dowodu na potwierdzenie faktu, jakoby uczynił zadość powyższym wymogom, do czego był zobligowany zgodnie z dyspozycją art. 6 k.c. Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego można było jedynie stwierdzić, iż S. M. został co najwyżej poinformowany przez (...) S.A. o zamiarze rozpoczęcia z dniem 1 września 2012 r. produkcji audycji telewizyjnej z jego udziałem. Pozwany - powód wzajemny nie wykazał natomiast, aby w jakikolwiek sposób wzywał pisemnie powoda - pozwanego wzajemnego do usunięcia nieprawidłowości związanych z wykonywaniem przez niego umowy o współpracy, w szczególności do uczestnictwa w pracach przygotowawczych do produkcji w/w audycji oraz do przedstawienia założeń jej scenariusza, a także, aby wyznaczył mu ku temu odpowiedni termin, nie krótszy niż 7 dni. Zdaniem Sądu Okręgowego należało uznać, iż wezwanie S. M. do usunięcia naruszeń w określonym terminie nie mogło zostać dokonane ustnie, w trakcie spotkania stron w dniu 30 sierpnia 2012 r., skoro w umowie z dnia 16 maja 2012 r. strony same przewidziały wymóg składania takiego oświadczenia w formie pisemnej. W takim stanie rzeczy w ocenie Sądu Okręgowego nie można więc było mówić o powstaniu po stronie pozwanego - powoda wzajemnego uprawnienia do rozwiązania umowy ze skutkiem natychmiastowym, zaś złożone przez niego w dniu 18 września 2012 r. oświadczenie o wypowiedzeniu umowy z winy powoda - pozwanego wzajemnego należało uznać za bezskuteczne.

Przechodząc do oceny skuteczności wypowiedzenia umowy o współpracy przez S. M. w dniu 23 listopada 2012 r., Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności stwierdził, iż dla zaktualizowania się uprawnienia do wypowiedzenia przedmiotowej umowy ze skutkiem natychmiastowym konieczne było łączne wystąpienie dwóch przesłanek: jedna ze stron umowy musiała dopuścić się naruszenia obowiązków z niej wynikających, zaś druga strona przed przystąpieniem do rozwiązania umowy zobowiązana była do pisemnego wezwania strony naruszającej jej postanowienia do usunięcia nieprawidłowości lub przywrócenia stanu zgodnego z umową w terminie nie krótszym niż 7 dni i te przesłanki zostały spełnione.

S. M., dokonując wypowiedzenia umowy o współpracy w trybie natychmiastowym, wskazywał na jej rażące naruszenie przez pozwanego - powoda wzajemnego w postaci niewywiązywania się z obowiązku zapłaty na jego rzecz wynagrodzenia oraz nieudostępnienia mu telefonu komórkowego na warunkach wskazanych w tej umowie. Sąd Okręgowy zważył nadto, iż w toku niniejszego postępowania (...) S.A. nie zaprzeczył twierdzeniu S. M. o braku dokonanych płatności, bowiem w ocenie pozwanego - powoda wzajemnego przedmiotowa umowa została rozwiązana na skutek wypowiedzenia jej przez pozwanego - powoda wzajemnego w dniu 18 września 2012 r. Ponadto S. M. wzywał (...) S.A. do usunięcia nieprawidłowości w związku z wykonywaniem w/w umowy poprzez przystąpienie do jej wykonywania, wypłatę zaległego wynagrodzenia, a także udostępnienie mu telefonu komórkowego na warunkach wskazanych w tej umowie w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania. Przedmiotowe wezwanie zostało doręczone pozwanemu - powodowi wzajemnemu w dniu 14 listopada 2012 r., w związku z czym termin do usunięcia wskazanych w nim naruszeń upłynął bezskutecznie w dniu 21 listopada 2012 r. W ocenie Sądu Okręgowego powyższe pozwalało na uznanie, iż wobec zaktualizowania się przesłanek przewidzianych w § 15 ust. 1 umowy o współpracy, wypowiedzenie w/w umowy przez powoda - pozwanego wzajemnego w dniu 23 listopada 2012 r. zostało dokonane skutecznie.

Przechodząc do oceny zasadności żądania przez S. M. zapłaty wynagrodzenia za okres od 1 września 2012 r. do 23 listopada 2012 r. Sąd Okręgowy wziął pod uwagę fakt, iż w związku z nieskutecznym wypowiedzeniem umowy o współpracy przez (...) S.A., przedmiotowa umowa nadal strony wiązała, zaś powód - pozwany wzajemny nadal wykonywał jej postanowienia. S. M. pozostawał w gotowości do ponownego podjęcia współpracy z pozwanym - powodem wzajemnym, o czym w szczególności świadczyła treść pisma z dnia 27 września 2012 r., w którym wzywał pozwanego - powoda wzajemnego do złożenia mu realnej propozycji udziału w innej audycji telewizyjnej oraz do przystąpienia w dobrej wierze do negocjacji w sprawie udziału powoda - pozwanego wzajemnego w tej audycji,

przestrzegając obowiązującego go zakazu konkurencji, a także nie kwestionował wykorzystywania przez pozwaną spółkę - powoda wzajemnego audycji i programów wykorzystujących jego wizerunek. Powołując się na treść § 9 ust. 1 i 4 umowy o współpracy z dnia 16 maja 2012 r. Sąd Okręgowy wskazał, iż powód zasadnie wystawił w okresie od 1 października 2012 r. do 30 listopada 2012 r. na rzecz (...) S.A. faktury VAT nr (...) na łączną kwotę 207.500 zł, wskazując następnie, że z powyższych należności pozwany - powód wzajemny uiścił jedynie kwotę 45.000 zł, obejmującą wynagrodzenie S. M. z tytułu faktury VAT nr (...) do dnia 18 września 2012 r. W tym stanie rzeczy w ocenie Sądu Okręgowego roszczenie powoda - pozwanego wzajemnego o zapłatę pozostałej części wynagrodzenia w łącznej kwocie 162.500 zł, wynikającego z przywołanych powyżej faktur, należało uznać za uzasadnione.

W zakresie roszczenia powoda- pozwanego wzajemnego o zapłatę kwoty 480 zł z tytułu uniemożliwienia mu w okresie od 5 listopada 2012 r. do 23 listopada 2012 r. korzystania z telefonu komórkowego na zasadach przewidzianych w umowie o współpracy z dnia 16 maja 2012 r., Sąd Okręgowy powołując się na treści § 11 w/w umowy zważył, iż w związku ze złożonym w dniu 18 września 2012 r. nieskutecznym oświadczeniem o wypowiedzeniu umowy i odmawiając kontynuowania świadczenia na rzecz powoda - pozwanego wzajemnego usług telekomunikacyjnych związanych z przyznaniem służbowym telefonem komórkowym pozwany - powód wzajemny pozbawił go w okresie od 5 listopada 2012 r. do 23 listopada 2012 r., tj. przez okres 18 dni, dostępu do należnego mu na podstawie umowy o współpracy świadczenia o wartości 800 zł miesięcznie. W związku z powyższym roszczenie powoda - pozwanego wzajemnego zapłaty na jego rzecz kwoty 480 zł z tego tytułu Sąd Okręgowy uznał za uzasadnione.

Co do oceny zasadności naliczenia przez S. M. kary umownej w kwocie 450.000 zł Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności wskazał, że strony przewidziały to uprawnienie w § 15 ust. 2 umowy o współpracy z dnia 16 maja 2012 r., następnie odwołując się do treści art. 483 k.c. oraz art. 484 k.c. Sąd Okręgowy zaznaczył, iż S. M. dokonał w dniu 23 listopada 2012 r. skutecznego wypowiedzenia umowy o współpracy z uwagi na niewypełnianie przez (...) S.A. jej postanowień, w szczególności nieuiszczanie należności z tytułu należnego mu wynagrodzenia i uznał, że zaktualizowały się wskazane w umowie podstawy do żądania przez powoda - pozwanego wzajemnego kary umownej z tytułu rozwiązania umowy z winy pozwanego - powoda wzajemnego.

Powołując się na treść § 15 ust. 2 umowy o współpracy, Sąd Okręgowy zważył, iż umowa o współpracy z dnia 16 maja 2012 r. została zawarta na czas określony, do dnia 31 grudnia 2013 r., w związku z czym w chwili jej wypowiedzenia przez powoda - pozwanego wzajemnego okres pozostały do jej wygaśnięcia był dłuższy niż 6 miesięcy, co w związku z § 9 ust. 1 przedmiotowej umowy pozwoliło Sądowi Okręgowemu na uznanie, iż żądanie zapłaty kwoty 450.000 zł tytułem kary umownej było w pełni uzasadnione.

Za uzasadnione Sąd Okręgowy uznał ponadto żądanie powoda - pozwanego wzajemnego zapłaty kwoty 553.500 zł z tytułu wykonywania przez niego zakazu konkurencji, do przestrzegania którego powód- pozwany wzajemny zobowiązał się w myśl § 12 umowy z dnia 16 maja 2012 r., uznając że przygotowanie i wyemitowanie za pośrednictwem (...) przez powoda- pozwanego wzajemnego serii krótkich filmików satyrycznych nie stanowiło działalności konkurencyjnej w rozumieniu łączącej strony umowy o współpracę.

Sąd Okręgowy podkreślił, iż umowa o współpracy z dnia 16 maja 2012 r. nakładała na S. M. obowiązek powstrzymania się od zatrudnienia na podstawie umowy o pracę lub jakiegokolwiek innego stosunku prawnego na rzecz m.in. nadawców, operatorów i dystrybutorów programów telewizyjnych i medialnych usług audiowizualnych bez uprzedniej, pisemnej zgody pozwanego.

Sąd Okręgowy wskazał, iż nie można było przyjąć, iż publikując w serwisie (...) produkowane przez siebie krótkie filmy satyryczne, powód - pozwany wzajemny podjął się zatrudnienia w tak rozumianej formie na rzecz jakiegokolwiek podmiotu, a dalej zważył, iż S. M. zawarł w dniu 12 grudnia 2012 r. z administratorem serwisu (...), G.(...) (...), umowę świadczenia usług hostingu, tj. przechowywania wybranych przez powoda - pozwanego wzajemnego treści, na podstawie której G.(...) (...) jedynie umożliwił powodowi - pozwanemu wzajemnemu przechowywanie w systemie teleinformatycznym (...) oraz udostępnianie osobom trzecim wskazanych wyżej treści. Powód - pozwany wzajemny nie świadczył na rzecz administratora serwisu (...) pracy ani jakichkolwiek innych świadczeń, których przedmiotem

byłyby czynności identyczne lub rodzajowo zbliżone do świadczonych na podstawie umowy łączącej S. M. z (...) S.A., bowiem zgodnie z postanowieniami umowy z dnia 12 grudnia 2012 r. wyłącznym właścicielem oraz dystrybutorem treści udostępnianych za pomocą serwisu (...) pozostawał powód - pozwany wzajemny.

Reasumując Sąd Okręgowy uznał, iż S. M. udowodnił, że przysługuje mu prawo żądania od (...) S.A. zapłaty łącznej kwoty 1.176.691,23 zł.

O odsetkach Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. oraz w oparciu o treść § 9 ust 4 umowy o współpracy z dnia 16 maja 2012 r., zasądzając je dla kwoty 622.711,23 zł od dnia wniesienia powództwa, tj. 18 stycznia 2013 r., natomiast dla kwoty 553.500 zł od dnia 31 sierpnia 2013 r., tj. od dnia następnego po upływie terminu 21 dni od dnia otrzymania przez pozwanego - powoda wzajemnego pisma z dnia 17 czerwca 2013 r. rozszerzającego powództwo.

Sąd Okręgowy uznał za prawidłowe sporządzone przez powoda - pozwanego wzajemnego wyliczenie należnych od pozwanego - powoda wzajemnego skapitalizowanych odsetek, bowiem (...) S.A. dokonał tylko częściowej zapłaty należnego S. M. wynagrodzenia, zatem powód - pozwany wzajemny uprawniony był do żądania zapłaty odsetek ustawowych za opóźnienie od nieuiszczonej części należności oraz od kwoty z tytułu kary umownej, którą powód - pozwany wzajemny obciążył (...) S.A. w piśmie z dnia 23 listopada 2012 r.

Zgodnie z żądaniem powoda - pozwanego wzajemnego Sąd Okręgowy przyznał odsetki ustawowe od pozostałej do zapłaty należności z tytułu wynagrodzenia oraz kary umownej od daty złożenia pozwu, tj. od dnia 18 stycznia 2013 roku do dnia zapłaty.

Sąd Okręgowy wziął pod uwagę fakt, iż część należności głównej objętej pozwem stanowiły skapitalizowane odsetki od nieterminowej zapłaty, zatem jeżeli strony nie umówiły się inaczej, odsetki od odsetek należało liczyć od dnia wytoczenia powództwa o odsetki.

Sąd Okręgowy oddalił roszczenie powoda - pozwanego wzajemnego jedynie w zakresie zasądzenia odsetek ustawowych od kwoty rozszerzonego powództwa od dnia wymagalności każdej z faktur wskazanych w piśmie z dnia 20 czerwca 2013 r., powołując się na regulację § 9 ust. 4 umowy o współpracę ustalając, iż S. M. nie przedstawił dowodu doręczenia pozwanemu – powodowi wzajemnemu przedmiotowych faktur przed doręczeniem pozwanemu przez Sąd odpisu pisma z dnia 17 czerwca 2013 r., zawierającego żądanie rozszerzenia powództwa w niniejszej sprawie.

O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie art. 100 k.p.c. i § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Powód - pozwany wzajemny uległ pozwanemu - powodowi wzajemnemu nieznacznie, co do części odsetek, w związku z czym Sąd Okręgowy uznał za zasadne obciążenia pozwanego - powoda wzajemnego kosztami procesu w całości. Na zasądzoną kwotę złożyły się: 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, 58.835 zł tytułem zwrotu opłaty od pozwu oraz 17 zł opłaty skarbowej za pełnomocnictwo, łącznie 66.052 zł.

Sąd Okręgowy nakazał także pobrać od powoda - pozwanego wzajemnego na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Warszawie kwotę 27.675 zł, tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od rozszerzonego powództwa.

W ocenie Sądu Okręgowego powództwo wzajemne okazało się niezasadne bowiem zgromadzony materiał dowodowy nie pozwalał na przyjęcie, iż w niniejszej sprawie zaistniały przesłanki do obciążenia powoda - pozwanego wzajemnego karą umowną z tytułu niewykonania umowy z dnia 16 maja 2012 r.

Sąd Okręgowy zważył, iż zgodnie z § 15 ust. 2 przedmiotowej umowy w przypadku jej rozwiązania z przyczyn zwinionych przez jedną ze stron, będzie ona zobowiązana do zapłaty drugiej stronie kary umownej w wysokości wynagrodzenia przysługującego powodowi - pozwanemu wzajemnemu za okres 6 miesięcy obowiązywania umowy. W ocenie Sądu Okręgowego pozwany - powód wzajemny nie udowodnił w myśl art. 6 k.p.c., iż w niniejszej sprawie doszło do skutecznego rozwiązania umowy z winy S. M.. W ocenie Sądu Okręgowego twierdzenia powoda

wzajemnego w zakresie okoliczności faktycznych mających swoją podstawę prawną w przepisie art. 483 k.c. nie znalazły potwierdzenia w zgromadzonym materiale dowodowym, mimo iż obowiązek ich wykazania obciążał powoda wzajemnego.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. Na zasądzoną należność złożyła się kwota 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego powoda - pozwanego wzajemnego, wyliczona zgodnie z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany (...) (...) S.A. wnosząc o zmianę wyroku i oddalenie powództwa głównego w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kwoty w wysokości 446.920 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia odpowiedzi na pozew do dnia zapłaty, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, za I i II instancję, ewentualnie, w przypadku uznania, iż materiał dowodowy nie pozwala na uwzględnienie powyższych wniosków, na podstawie art. 368 § 1 k.p.c. oraz art. 386 § 4 k.p.c., wnosił o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych, pozostawiając Sądowi I instancji rozstrzygnięcie o kosztach.

Ponadto, na podstawie art. 380 k.p.c., pozwany wniósł o dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodu z przesłuchania świadków J. P., B. C., P. W., K. B., R. R. na okoliczność przyczyn zaprzestania produkcji audycji telewizyjnej pt. "S. na żywo", planów pozwanej dotyczących udziału powoda w charakterze prowadzącego w audycjach telewizyjnych o charakterze rozrywkowym emitowanych przez (...) S.A., udziału powoda w charakterze prowadzącego bloku programowego w obrębie audycji telewizyjnej pt. (...), przebiegu rozmowy pomiędzy powodem a J. P., jaka miała miejsce w dniu 30 sierpnia 2012 roku oraz powodów i przyczyn dokonanego w dniu 18 września 2012 roku rozwiązania umowy zawartej pomiędzy stronami. Na podstawie art. 382 k.p.c. wnosił także o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z wydruku artykułu pt. "(...) finansową trampoliną. Nagrywają filmiki i zarabiają całkiem niezłą kasę" na okoliczności wskazane w uzasadnieniu apelacji podnosząc, że potrzeba powołania tego pojawiła się dopiero na obecnym etapie postępowania.

Pozwany zarzucił powyższemu wyrokowi:

1) naruszenie prawa materialnego, to jest art. 65 § 2 k.c. poprzez dokonanie błędnej wykładni oświadczeń woli stron oraz zamiaru stron zawartych w umowie o współpracy z dnia 16 maja 2012 roku i tym samym błędne przyjęcie, że do skutecznego rozwiązania umowy ze skutkiem natychmiastowym konieczne było łączne spełnienie dwóch przesłanek, a mianowicie: naruszenia obowiązków z niej wynikających i brak pisemnego wezwania strony naruszającej do usunięcia nieprawidłowości lub przywrócenia stanu zgodnego z umową w terminie nie krótszym niż 7 dni, podczas gdy z umowy jednoznacznie wynikało, że w przypadku naruszenia przez jedną ze stron zobowiązań, druga strona może (jest uprawniona) wezwać stronę naruszającą do usunięcia nieprawidłowości, względnie do przywrócenia stanu zgodnego z umową, nie jest zaś do takiego zachowania zobowiązana i tym samym nierozpoznanie istoty sprawy polegające na oddaleniu osobowych wniosków dowodowych zgłoszonych przez pozwaną i w konsekwencji brak ustalenia przyczyn oraz zasadności rozwiązania ze skutkiem natychmiastowym umowy.

W przypadku uznania przez Sąd Apelacyjny, że dla skutecznego rozwiązania umowy, z przyczyn zawinionych przez jedną ze stron, konieczne było pisemne wezwanie strony naruszającej postanowienia umowy do usunięcia nieprawidłowości, względnie przywrócenia stanu zgodnego z umową, na podstawie art. 368 § 1 k.p.c., zaskarżonemu wyrokowi pozwana zarzuciła:

2) naruszenie prawa materialnego tj. 74 § 3 k.c. w związku z art. 76 k.c. zdanie drugie, poprzez ich niezastosowanie i tym samym nieuzasadnione przyjęcie przez Sąd I instancji, że pozwany nie został skutecznie wezwany przez powoda do przywrócenia stanu zgodnego z postanowieniami umowy, podczas gdy zgodnie z powyższymi przepisami dotyczącymi

formy pisemnej przewidzianej dla celów dowodowych, zasad tych nie stosuje się do czynności prawnych w stosunkach między przedsiębiorcami,

3) naruszenie prawa materialnego tj. art. 746 § 1 k.c. w związku z art. 750 k.c., poprzez ich niezastosowanie i w skutek tego błędne przyjęcie, iż oświadczenie o rozwiązaniu umowy z dnia 18 września 2012 roku złożone przez pozwaną nie wywołało przewidzianych w nim skutków, to jest nie doprowadziło do skutecznego jej rozwiązania, bez zachowania terminu wypowiedzenia, podczas gdy podstawą prawną rozwiązania umowy są także przepisy Kodeksu cywilnego o umowie zlecenia,

4) naruszenie prawa materialnego, tj. art. 65 § 2 k.c. poprzez dokonanie błędnej wykładni oświadczeń woli stron oraz zamiaru stron zawartych w treści umowy i tym samym błędne przyjęcie, że strony zawierając Umowę nie objęły zakazem konkurencji takich działań powoda jak prezentowanie swojej twórczości na platformie internetowej (...), podczas gdy w umowie strony ustaliły, że jeżeli zamiarem powoda oraz pozwanego będzie udział powoda w innych działaniach, poza zakresem określonym w umowie, to zostanie zawarty aneks do umowy (§ 1 ust. 2 umowy), a pozwana nie zgłosiła sprzeciwu jedynie wobec publikacji felietonów powoda w czasopiśmie (...) oraz prowadzenia stałej audycji radiowej (§ 12 ust. 1 lit. d)), z czego jednoznacznie wynikało, że zgodnie z wolą stron, z zakazu konkurencji wyłączone zostało działanie powoda w czasopiśmie (...) oraz w radiu, zaś wszystkie pozostałe działania medialne powoda (także w sieci Internet) były bez uzyskania od pozwanej chociażby domniemanej zgody zakazane,

5) mające istotny wpływ na wynik sprawy naruszenie przepisów postępowania, tj.:

a) art. 233 § 1 k.p.c., poprzez:

(i) przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów, polegającej na nieprawidłowej ocenie całości materiału dowodowego w postaci dokumentów złożonych przez strony postępowania, tj. w szczególności pominięciu treści dokumentu z dnia 18 września 2012 roku, zawierającego, między innymi, oświadczenie o rozwiązaniu umowy, w którym wyraźnie wskazano, że pozwana wezwała powoda do usunięcia naruszenia umowy i wyznaczyła ku temu termin,

(ii) przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów, polegającej na nie dokonaniu pełnej oceny treści umowy zawartej przez pozwanego z G. (...) (...), to jest ograniczeniu oceny tylko do części treści w/w umowy, z wyraźnym pominięciem kwestii świadczenia, do którego zobowiązany był ostatni z wymienionych podmiotów, polegającego na udostępnianiu treści oraz przyjęciu wbrew zasadom logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego, że powód publikując za pośrednictwem serwisu (...) produkowane przez siebie filmy i audycje satyryczne nie podjął się zatrudnienia na rzecz jakiegokolwiek podmiotu, albowiem zawarł on z G.(...) (...) (dalej (...)) umowę świadczenia usług hostingu, podczas gdy umowy tej nie można odczytywać w sposób literalny w oderwaniu od postanowień umowy, lecz należy wziąć pod uwagę fakt, że w powszechnej opinii przeciętnego (...), G. dystrybuuje treści zamieszczone w ramach (...), a w świetle § 12 umowy zakaz konkurencji nałożony na powoda miał zakres bardzo szeroki, tak, aby ograniczyć powodowi jego aktywności w mediach tradycyjnych i internetowych, i w konsekwencji błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że powód nie naruszył zakazu konkurencji przewidzianego Umową,

(iii) wyprowadzenie ze zgromadzonego materiału dowodowego, w szczególności z pisma powoda z dnia 27 września 2012 roku wniosku sprzecznego z zasadami logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego, a sprowadzającego się do tego, że powód pozostawał w gotowości do ponownego podjęcia współpracy z pozwanym, pomimo tego, że choć pozwany zaproponował powodowi udział w charakterze prowadzącego audycję (pisma z dnia 31 maja 2012 roku oraz z dnia 26 lipca 2012 roku) od dnia 1 września 2012 roku, powód pozostał bierny i od dnia 26 lipca 2012 roku do dnia złożenia oświadczenia o rozwiązaniu umowy przez pozwanego, pomimo zaplanowania emisji nowej audycji z powodem jako prowadzącym na dzień 1 września 2012 roku, powód nie podjął żadnej próby kontaktu z pozwanym (poza udziałem w spotkaniu w dniu 30 sierpnia 2012 roku z przedstawicielem pozwanej, p. J. P.) oraz nie wykazał zainteresowania nowym programem, który miał współtworzyć z pozwanym,

b) art. 217 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c., poprzez nieuzasadnione oddalenie wniosków dowodowych zgłoszonych przez pozwaną w postaci dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z zeznań świadków J. P., B. C., P. W., K. B., R. R. i uznaniu, że "materiał dowodowy wykazywał w sposób nie budzący wątpliwości niezachowanie przez (...) S A. prawidłowej przewidzianej w umowie stron procedury rozwiązania ze skutkiem natychmiastowym tej umowy, podczas gdy wprost z przepisów umowy wynikało uprawnienie, nie zaś obowiązek pozwanej do wystosowania pisemnego wezwania powoda do usunięcia nieprawidłowości lub przywrócenia stanu zgodnego z umową przed jej rozwiązaniem, zaś powyższe osobowe źródła dowodowe miały potwierdzić złożenie powodowi propozycji udziału w audycji (...), niestawianie się powoda na nagrania audycji (...), brak zainteresowania powoda nowym formatem programu i tym samym niewypełnienie przez powoda zobowiązań wynikających z umowy, co doprowadziło do błędu w ustaleniach faktycznych, a mianowicie, do przyjęcia przez Sąd orzekający, że "nie można mówić o powstaniu po stronie pozwanego - powoda wzajemnego uprawnienia do rozwiązania umowy ze skutkiem natychmiastowym", pomimo że istniały uzasadnione podstawy do rozwiązania umowy z powodem, z jego winy, ze skutkiem natychmiastowym,

c) art. 230 k.p.c. poprzez nieuzasadnione przyjęcie przez Sąd I instancji, że "kwota dochodzona niniejszym pozvem nie była kwestionowana przez pozwanego - powoda wzajemnego co do wysokości. W związku z powyższym (...) wyliczenie należnego wynagrodzenia oraz wysokości kary umownej należało uznać za przyznane", podczas gdy pozwany odniósł się co do wszystkich twierdzeń powoda i w piśmie z dnia 25 marca 2013 roku wniósł o oddalenie powództwa w całości i tym samym zakwestionował zarówno zasadę odpowiedzialności jak i wysokość świadczeń rzekomo należnych powodowi,

6) naruszenie prawa materialnego, to jest art. 483 § 1 k.c., poprzez nieprawidłowe jego zastosowanie i w wyniku tego zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kary umownej za niewykonanie świadczenia o charakterze pieniężnym (to jest za niewypełnienie przez pozwaną postanowień umowy polegających na "w szczególności nieuiszczeniu należności z tytułu należnego mu (powodowi) wynagrodzenia"), podczas gdy przywołany powyżej przepis wskazuje, że zapłata kary umownej może nastąpić jedynie w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego.

W przypadku gdyby Sąd Apelacyjny uznał, że powodowi należąca była zapłata tytułem kary umownej, na podstawie art. 368 § 1 k.p.c., zaskarżonemu wyrokowi pozwany zarzucił:

7) naruszenie prawa materialnego, to jest art. 484 § 2 k.c., poprzez nieprawidłowe jego zastosowanie i w wyniku tego uznanie, że powodowi przysługuje prawo do otrzymania kary umownej w wysokości 450.000 zł przewidzianej w umowie, podczas gdy w okolicznościach niniejszej sprawy, to jest wobec postępowania powoda po dniu 31 maja 2012 roku w ramach realizacji umowy oraz z uwagi na brak szkody w majątku powoda, kara umowna zasądzona przez Sąd I instancji na rzecz powoda jest rażąco wygórowana.

Powód wnosił o oddalenie apelacji oraz zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. Wnosił również o oddalenie wniosków dowodowych pozwanego wskazanych w apelacji jako spóźnionych i bezprzedmiotowych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie, albowiem orzeczenie Sądu Okręgowego w związku z dyspozycją art. 386 § 4 k.p.c. winno podlegać uchyleniu do ponownego rozpoznania z uwagi zarówno na nierozpoznanie istoty sprawy sprowadzające się do nierozpoznania przez ten Sąd szeregu zarzutów merytorycznych skierowanych przeciwko roszczeniu, jak i ze względu na konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego praktycznie w całości.

Co do nierozpoznania istoty sprawy należy na wstępie podnieść, że zarówno w judykaturze, jak i orzecznictwie zgodnie przyjmuje się, że do nierozpoznania istoty sprawy dochodzi nie tylko wówczas, gdy rozstrzygnięcie sądu pierwszej instancji nie odnosi się do tego, co było przedmiotem sprawy, aczkolwiek są to najczęstsze przypadki, ale także wtedy, gdy sąd zaniechał zbadania materialnej podstawy żądania albo merytorycznych zarzutów strony (tak orzeczenia Sądu

Najwyższego z dnia 2 października 2014r. IV CZ 54/14, z dnia 4 września 2014r. II CZ 43/14, z dnia 4 września 2014r. II CZ 41/14, z dnia 9 stycznia 2001 r., I PKN 642/00, OSNAPiUS 2002, Nr 17, poz. 409; z dnia 5 lutego 2002 r., I PKN 845/00 OSNP 2004, Nr 3, poz. 46, z dnia 12 lutego 2002 r., I CKN 486/00, OSP 2003, Nr 3, poz. 36; z dnia 25 listopada 2003 r., II CK 293/02 niepubl.; z dnia 24 marca 2004 r., I CK 505/03, Monitor Spółdzielczy 2006, nr 6, s. 45; z dnia 16 czerwca 2011 r., I UK 15/11, OSNP 2012, nr 15-16, poz. 199, wyrok SA w Lublinie z dnia 20 listopada 2014r. I ACa 516/14). Oczywistym przy tym jest, że nierozpoznanie istoty sprawy z w/w powodów nie może być równoznaczne z niedokładnościami postępowania, polegającymi na tym, że sąd pierwszej instancji nie wziął pod rozwagę wszystkich dowodów, które mogły służyć do należytego rozpoznania sprawy lub nie rozważył wszystkich okoliczności (tak Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 3 czerwca 2011 r., III CSK 330/10, niepubl.).

Jednakże zdaniem Sądu Apelacyjnego w niniejszej sprawie uchybienia Sądu Okręgowego nie sprowadzały się jedynie do błędnej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, czy też do pominięcia pewnych elementów ustalonego stanu faktycznego. Sąd Okręgowy nie odnosząc się do zarzutów obydwu stron, nie wyjaśnił bowiem i pozostawił poza oceną szereg okoliczności faktycznych, stanowiących przesłanki zastosowania określonej normy prawa materialnego (tak SN w uzasadnieniu wyroku z dnia 21 października 2014r. III Pz 9/14, wyroki SN z dnia 23 września 1998 r., II CKN 897/97, OSNC 1999 Nr 1, poz. 22; z dnia 9 stycznia 2001 r., I PKN 642/00, OSNAPiUS 2002 Nr 17, poz. 409, z dnia 5 lutego 2002 r., I PKN 845/00, OSNP 2004 Nr 3, poz. 46; z dnia 12 lutego 2002 r., I CKN 486/00, OSP 2003 Nr 3, poz. 36; z dnia 25 listopada 2003 r., II CK 293/02, Lex Polonica nr 405129; z dnia 24 marca 2004 r., I CK 505/03 Monitor Spółdzielczy 2006 nr 6, s. 45 oraz z dnia 16 czerwca 2011 r., I UK 15/11, OSNP 2012 nr 15-16, poz. 199; zob. też T. Wiśniewski, W kwestii właściwej interpretacji art. 378 § 2 k.p.c., Przegląd Sądowy 1997 nr 4, s. 35 i n.).

W ocenie Sądu Apelacyjnego z Sądem Okręgowym można było zgodzić się jedynie co do tego, że istotę sporu powinna stanowić ocena prawna dokonanych przez obydwie strony postępowania wypowiedzeń umowy z dnia 16 maja 2012r., a w szczególności ocena, czy pierwsze z nich dokonane przez pozwanego było prawnie skuteczne oraz uzasadnione w świetle zapisów umowy i ustaleń faktycznych poczynionych w sprawie.

Poniżej Sąd Apelacyjny wskazał, jakie zarzuty stron zostały całkowicie pominięte w ustaleniach i rozważaniach Sądu Okręgowego oraz przedstawił wytyczne, jakie okoliczności i problemy prawne powinny być przedmiotem badania tego Sądu przy ponownym rozpoznaniu sprawy.

Przede wszystkim Sąd Okręgowy uznał wypowiedzenie z 18 września 2012r. za nieskuteczne wskazując wyłącznie na zapis § 15 ust 1 umowy, który jego zdaniem nakładał na wypowiadającego umowę obowiązek wezwania na piśmie drugiej strony do przywrócenia stanu zgodnego z umową pod rygorem, jak należałoby rozumieć z treści uzasadnienia, bezskuteczności takiej czynności wypowiedzenia. Z treści uzasadnienia absolutnie nie wynikało przy tym, aby Sąd Okręgowy przeanalizował jakiegokolwiek zarzuty obydwu stron postępowania dotyczące dopuszczalności wypowiedzenia w oparciu o w/w paragraf zarówno pod względem formalnym, jak i materialnoprawnym.

Tymczasem w zasadzie od samego początku postępowania strony wyrażały odmienne stanowiska co do rozumienia zapisów umowy dotyczących możliwości jej rozwiązania, co w ocenie Sądu Apelacyjnego wymagało dokonania wykładni zawartej umowy w myśl art. 65 k.c. pod kątem ustalenia rzeczywistego zamiaru stron i celu umowy, czego Sąd Okręgowy nie uczynił.

Strona pozwana twierdziła, że okoliczność wyznaczenia terminu była jedynie uprawnieniem, a nie zobowiązaniem strony noszącej się z zamiarem wypowiedzenia. Ponadto podnosiła, że nie było koniecznym, aby wezwanie to było złożone na piśmie, a do zakreślenia powodowi terminu doszło na spotkaniu między stronami, które miało miejsce w dniu 30 sierpnia 2012r. Sąd Apelacyjny nie miał przy tym wątpliwości, że odnośnie formy wezwania należało rozważyć zastosowanie art. 74 § 3 i art. 76 zd. 2 k.c. i w oparciu o te przepisy poczynić ustalenia co do tego, czy forma ta była zastrzeżona wyłącznie dla celów dowodowych, a z uwagi na fakt, że do zawarcia umowy doszło między przedsiębiorcami, czy obowiązywały rygory dowodowe określone w art. 74 § 1 k.c. Okoliczność udzielenia terminu została wskazana i uprawdopodobniona w piśmie pozwanego z dnia 18 września 2012r., co również w żaden sposób nie

zostało wzięte pod uwagę przez Sąd Okręgowy oraz mogła zostać wykazana zeznaniami świadków, którego to dowodu Sąd Okręgowy jednak nie dopuścił uznając te dowody za zbędne dla rozpoznania sprawy.

Należy przy tym zważyć, że Sąd Apelacyjny nie podzielił stanowiska powoda, iż w zakresie oceny skutków niezachowania formy pisemnej wezwania zastosowanie powinien znaleźć § 16 ust. 2 umowy, albowiem czynność wezwania niedokonana na piśmie stanowiłaby zmianę umowy już istniejącej. Forma wezwania bez zastrzeżonego rygoru nieważności istniała bowiem w umowie i zrealizowanie wezwania zgodnie z pierwotnym zapisem umowy nie mogło być traktowane jako zmiana tej umowy.

W tym miejscu w kontekście wniosku Sądu Okręgowego sprowadzającego się wyłącznie do wykładni językowej umowy należało też podkreślić, że jeżeli chodzi o oświadczenia woli ujęte w formie pisemnej, czyli wyrażone w dokumencie, to sens tych oświadczeń ustala się przyjmując za podstawę wykładni przede wszystkim tekst dokumentu, gdyż w procesie jego interpretacji podstawowa rola przypada językowym regułom znaczeniowym. Jednakże tekst dokumentu nie powinien stanowić wyłącznej podstawy wykładni ujętych w nim oświadczeń woli składanych indywidualnie oznaczonym osobom (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 1993 r., III CZP 66/93, OSNC 1993, nr 12, poz. 168; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2002 r., V CK1V 1603/00, Lex nr 73330; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2003 r., II CK 431/04, Lex nr 143198). Tak więc pomimo ograniczeń dowodowych, które znalazły wyraz w treści art. 247 k.p.c., dopuszczalny jest dowód ze świadków lub z przesłuchania stron, jeżeli jest to potrzebne do wykładni niejasnych oświadczeń woli stron zawartych w dokumencie. W takim wypadku bowiem wspomniane dowody nie są skierowane przeciw osnowie dokumentu, a jedynie posłużyć mają jej ustaleniu w drodze wykładni (por. orzeczenia Sądu Najwyższego: z dnia 18 września 1931 r. C112/31, OSN 1932, poz. 70 oraz z dnia 4 lipca 1973 r. III CRN 160/73, OSPIKA 1977, poz.6). W procesie wykładni zawartych w dokumencie oświadczeń woli składanych indywidualnie adresatom dopuszczalne jest zatem sięgnięcie do takich okoliczności towarzyszących złożeniu oświadczenia woli, które mogą być stwierdzone za pomocą pozadokumentowych środków dowodowych. Wiążący prawnie sens oświadczenia woli ustala się więc mając w pierwszej kolejności na uwadze rzeczywistą wolę stron, a dopiero wtedy gdy nie da się jej ustalić, sens ten ustala się na podstawie przypisania normatywnego. Co więcej w myśl § 2 art. 65 k.c. w umowach należy raczej badać, jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, aniżeli opierać się na jej dosłownym brzmieniu.

Przy założeniu zaś, że w niniejszej sprawie wezwanie do prawidłowego wykonywania umowy było konieczne i mogło być przeprowadzone ustnie, badaniu powinny podlegać dalsze okoliczności uzasadniające ewentualnie wypowiedzenie, jak istnienie podstawy wypowiedzenia zarówno w odniesieniu do warunków określonych w § 15 ust. 1 i ust. 3 umowy, jak i okoliczności faktycznych uzasadniających wypowiedzenie. W tym kontekście wydaje się potrzebna analiza, również przy zastosowaniu art. 65 k.c., samej treści wypowiedzenia z 18 września 2012r. pod kątem, na jakiej podstawie doszło do tego wypowiedzenia i jaki był wzajemny zakres możliwości rozwiązania umowy w oparciu o § 15 ust. 1 i 3 umowy. W dokumencie użyto sformułowania o dokonaniu wypowiedzenia ze skutkiem natychmiastowym, co sugerowałoby zastosowanie § 15 ust. 1 umowy, przy czym pozwany wskazywał na winę powoda, która miałaby polegać na braku aktywności powoda w celu realizacji uczestnictwa w innym projekcie. Jednakże sama sytuacja niedojścia do skutku programu, o którym była mowa w umowie i próba porozumienia się co do prowadzenia przez powoda innego programu kwalifikowana być mogła w ramach § 15 ust. 3 umowy. Z kolei powód wskazywał, że w jego ocenie prowadzenie rozmów o drugim programie nie spełniało wymogów z tego ustępu, gdyż propozycja była zbyt niedookreślona, a ponadto nie można było przypisać powodowi winy z uwagi na brak obowiązku podejmowania określonych czynności z uwagi na zmianę programu. Dlatego też należałoby zastanowić się, czy w okolicznościach określonych w § 15 ust 3 możliwe było zastosowanie regulacji z ust. 1 tego paragrafu i badanie zawinienia jednej ze stron umowy, a co za tym idzie zastosowanie skutku prawnego w postaci natychmiastowego rozwiązania umowy oraz trzeba byłoby też ustalić, czy w ogóle i jakie obowiązki stron wynikały z sytuacji objętej dyspozycją § 15 ust. 3 umowy. Sąd Okręgowy w ogóle pominął kwestię podstaw wypowiedzenia, ani nie przeprowadził żadnego postępowania dowodowego na tę okoliczność pomimo zgłoszonych w tym zakresie wniosków dowodowych przez obydwie strony postępowania.

W toku postępowania strona powodowa wskazywała również na brak umocowania J. P. do dokonania wypowiedzenia, co w ogóle nie było przedmiotem ani ustaleń ani rozważań Sądu Okręgowego. Istotnie umocowanie dla w/w Dyrektora Departamentu Produkcji nie zostało w toku postępowania przedstawione, a umocowanie nie wynikało też z KRS spółki pozwanej. Zdaniem Sądu Apelacyjnego bezspornie w sprawie znalazł zastosowanie art. 104 k.c. jako że wypowiedzenie jest czynnością prawną jednostronną. Co do zasady czynność taka dokonana przez osobę nieumocowaną jest nieważna, jedyny wyjątek stanowiłoby istnienie zgody adresata na działanie bez umocowania. W tym kontekście należało zważyć, że taka zgoda mogła być wyrażona również w sposób dorozumiany, np. poprzez nie kwestionowanie umocowania przy poprzednich czynnościach podejmowanych w celu wykonania umowy. Na okoliczność tę wskazywał pozwany podnosząc, że J. P. uczestniczył w spotkaniach z powodem, wysłał mu propozycję (...), powód nie kwestionował też nigdy jego umocowania do działania w imieniu (...). Pozwany wskazywał również świadków, którzy mieli zeznawać na okoliczność m.in. planów pozwanego w stosunku do powoda, przebiegu rozmowy z dnia 30 sierpnia 2012r. etc., które to wnioski dowodowe zostały oddalone przez Sąd Okręgowy. Jak wspomniano wyżej, Sąd Okręgowy w zakresie umocowania pracownika pozwanego do dokonania wypowiedzenia nie przeprowadził żadnego postępowania dowodowego, nie poczynił żadnych ustaleń faktycznych ani nie przeprowadził jakichkolwiek rozważań prawnych, całkowicie pomijając ten zarzut.

Podobnie w żaden właściwie sposób Sąd Okręgowy nie odniósł się do zarzutów obydwu stron postępowania dotyczących charakteru umowy łączącej strony oraz umowy hostingu pod kątem ewentualnego naruszenia zakazu konkurencji stwierdzając jedynie, że umowa hostingu nie stanowiła naruszenia zakazu wynikającego z § 12 ust 1 pkt a umowy i praktycznie wyłącznie cytując brzmienie tego paragrafu na potwierdzenie swojego stanowiska.

Tymczasem strona pozwana wskazywała na zapisy w aktach prawa unijnego zawierające definicje pojęć użytych w w/w paragrafie mogące być przydatne dla oceny, czy nastąpiło naruszenie, a także na konieczność zbadania zgodnego zamiaru stron i celu umowy w zakresie zakazu konkurencji. W ocenie pozwanego poszczególne zapisy umowy, jak i podobna tematyka, nazwa oraz forma działalności powoda w ramach usługi (...) świadczyły o tym, że była to działalność rodzajowo podobna do planowanej w ramach umowy z 2012r.

Z kolei powód wskazywał na różnice między umową zawartą już między stronami, a umową hostingu, w piśmie procesowym z dnia 13 lutego 2014r. przedstawił też koncepcję zawężającej interpretacji § 12 ust. 1 umowy, która jego zdaniem powinna znaleźć w sprawie zastosowanie. Wskazywał podobnie jak pozwany na konieczność ustalenia zgodnego zamiaru stron i celu umowy w aspekcie zakazu konkurencji, który niewątpliwie był inaczej przez niego rozumiany niż przez pozwanego.

Strony postępowania zgłaszały też dowody z dokumentów oraz dowody osobowe na okoliczność charakteru umowy łączącej powoda z G.(...) (...) oraz wypełniania przez niego zobowiązania do powstrzymywania się od działań konkurencyjnych, żaden z wniosków nie został uwzględniony przez Sąd Okręgowy.

Natomiast Sąd Apelacyjny nie ma wątpliwości, że w sprawie koniecznym jest dokonanie wykładni obydwu umów, ustalenie charakteru dalszej działalności powoda, a następnie rozważenie, czy działalność ta po rozwiązaniu umowy pozwalała na zakwalifikowanie jej jako zachowania stanowiącego naruszenie zakazu. Sąd Okręgowy nie poczynił żadnych ustaleń uniemożliwiających weryfikację orzeczenia w tym zakresie.

Sąd Apelacyjny zważył także, że pozwany kwestionował zasadność zasądzenia od niego kary umownej nie tylko ze względu na brak spełnienia przesłanek umownych, ale również twierdził, że de facto powód zażądał zapłaty tej kary za niespełnienie świadczenia pieniężnego, co było niedopuszczalne w świetle art. 483 k.c. Ponadto pozwany wniósł o miarkowanie kary umownej w przypadku, gdyby Sąd Okręgowy uznał za zasadne nałożenie na niego tej kary. Wskazywał, że aczkolwiek kara umowna nie jest uzależniona od istnienia i wysokości szkody, to jednak fakty, że powód nie poniósł żadnej szkody, a ponadto jego zachowanie przyczyniło się do zaprzestania wykonywania umowy łączącej strony, powinny być uwzględnione przy ustaleniu wysokości kary umownej. Natomiast Sąd I instancji w ogóle nie odniósł się do tych zarzutów.

Na marginesie Sąd Apelacyjny zważył, że wniosek o miarkowanie został co prawda złożony już po zamknięciu rozprawy w załączniku do protokołu, jednak przed publikacją orzeczenia w sprawie, a ponadto z zapisu rozprawy oraz pisma strony powodowej wynikało, że stronom nie umożliwiono wyrażenia ostatecznego stanowiska w sprawie.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego drugą przesłanką uchylenia wyroku w niniejszej sprawie jest konieczność przeprowadzenia praktycznie całego postępowania dowodowego w sprawie. Oczywiście z art. 386 § 4 k.p.c. wynika zasada apelacji pełnej, co oznacza, że postępowanie w II instancji stanowi kontynuację postępowania pierwszoinstancyjnego. Dlatego Sąd odwoławczy jest sądem merytorycznym i powinien dokonywać własnych ustaleń i na ich podstawie ocenić zasadność powództwa. Wprowadzenie takiej regulacji wynika z nadania priorytetu zasadzie procesowej szybkości postępowania i koncentracji materiału dowodowego. Jednakże zasada apelacji pełnej nie powinna prowadzić do konieczności przeprowadzenia całego postępowania dowodowego przez Sąd Apelacyjny. Taka sytuacja oznaczałaby bowiem faktyczne pozbawienie strony dwuinstancyjności postępowania naruszając art. 78 i art. 176 ust. 1 Konstytucji RP. Połączenie tych przepisów - jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 21 maja 2002 r., III CKN 948/00 (OSNC 2003, nr 5, poz. 68) tworzy konstytucyjną zasadę kontroli orzeczeń i postępowania sądowego, stanowiącą rozwinięcie prawa do sądu, ustanowionego w art. 45 ust. 1 Konstytucji. Warto przy tym podkreślić, że zarówno prawo do zaskarżenia orzeczenia, jak i związana z nim dwuinstancyjność postępowania, muszą się urzeczywistniać nie in abstracto, ale w stosunku do każdego, kto w danej sytuacji procesowej realizuje przysługujące mu prawo do sądu. Samo więc strukturalne zagwarantowanie co najmniej dwu instancji oraz ustanowienie przez prawodawcę powszechnego środka zaskarżenia nie może być z punktu rozważanych przepisów Konstytucji wystarczające, jeżeli w określonej sytuacji prawnej i faktycznej strona nie może z tych gwarancji skorzystać.

Tak więc w okolicznościach niniejszej sprawy, gdyby Sąd Apelacyjny przeprowadził całe postępowanie dowodowe, a następnie na podstawie poczynionych ustaleń faktycznych rozważył zarówno roszczenia stron, jak i wszelkie zarzuty przez nie zgłoszone, co nie było przedmiotem w ogóle żadnych rozważań Sądu Okręgowego, pozbawiłby w praktyce drugiej instancji obydwie strony postępowania. Należało bowiem zważyć, że z uwagi na nierozpoznanie zarzutów stron postępowania dla zgromadzenia materiału dowodowego niezbędnego do rozstrzygnięcia w sprawie niezbędne będzie przeprowadzenie dowodów z zeznań świadków zgłoszonych przez strony postępowania oraz dowodu z przesłuchania stron, przy czym na podkreślenie zasługuje, że Sąd Okręgowy oddalił wszystkie wnioski dowodowe w zakresie dowodów osobowych, a pełnomocnicy stron złożyli stosowne zastrzeżenia do protokołu rozprawy.

W tym kontekście niezrozumiała jest argumentacja strony powodowej przedstawiona na rozprawie apelacyjnej, iż zasadne było oddalenie przez Sąd Okręgowy wniosków dowodowych albowiem okoliczności sprawy były dostatecznie wyjaśnione. Stanowisku temu przeczyła chociażby duża ilość wypowiedzi pełnomocników stron, którzy domagali się przeprowadzenia wykładni umów, fakt zgłoszenia również przez powoda wniosków dowodowych, jak również właśnie złożenie zastrzeżenia wobec oddalenia tych wniosków w trybie art. 162 k.p.c.

Co zaś się tyczy dokumentów złożonych do akt przez strony postępowania, wskazać trzeba, że tylko część z nich została przywołana w ustaleniach faktycznych Sądu Okręgowego. Co do pozostałej części Sąd I instancji w ogóle się nie wypowiedział, nie wiadomo, czy wnioski dowodowe w tym zakresie zostały oddalone i z jakiego powodu. Nawet zaś w przypadku kilku dokumentów przywołanych w uzasadnieniu wyroku, z uwagi na zupełny brak ich oceny, nierozważenie ich treści przez Sąd Okręgowy, w szczególności co do wykładni tych dokumentów, trudno byłoby uznać, że w tym zakresie Sąd Okręgowy w ogóle przeprowadził postępowanie dowodowe i poddał ocenie zgromadzone dowody. W uzasadnieniu wyroku znalazło się bowiem sformułowanie, że Sąd Okręgowy uznał dowody z dokumentów za wiarygodne, albowiem korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym w sprawie. Tymczasem nie istnieje "pozostały materiał dowodowy", bo Sąd Okręgowy oddalił zgłoszone wnioski dowodowe.

Przede wszystkim jednak z przebiegu postępowania przed Sądem Okręgowym nie wynika, aby dowody z dokumentów wymienionych w uzasadnieniu orzeczenia, stanowiące nawet podstawę ustaleń faktycznych dla rozstrzygnięcia sprawy, były przedmiotem postępowania dowodowego. Nie zostało bowiem w sprawie wydane żadne stosowne postanowienie dowodowe, odpowiadające wymaganiom art. 236 k.p.c., nic nie wskazuje też na to, aby podstawę

faktyczną rozstrzygnięcia stanowiły fakty nie wymagające przeprowadzania dowodów, tj. fakty notoryjnie znane (art. 228 § 1 k.p.c.), znane sądowi z urzędu (228 § 2 k.p.c.), przyznane (art. 229 k.p.c.) lub niezaprzeczone (art. 230 k.p.c.) oraz domniemania prawne (art. 234 k.p.c.). Nie powinno także budzić wątpliwości, co podkreśla się w literaturze i orzecznictwie, (por. wyroki Sąd Najwyższego: z dnia 20 sierpnia 2001 r., I PKN 571/00, OSNP 2003, nr 14, poz. 330, z dnia 9 marca 2005 r. i z dnia 15 stycznia 2010 r., I CSK 197/09, niepubl.), że dokonanie przez sąd ustaleń faktycznych na podstawie wskazanych przez stronę dowodów, które nie zostały w formalny sposób dopuszczone i przeprowadzone na rozprawie, narusza ogólne reguły postępowania w zakresie bezpośredniości, jawności, równości stron i kontrydiktoryjności. Podstawą ustaleń faktycznych mogą być bowiem tylko dowody prawidłowo przeprowadzone (tak SN w wyroku z dnia 9 marca 2005 r., III CK 217/04, niepubl. i z dnia 23 stycznia 2008 r., II PK 125/07, OSNP 2009, nr 5-6, poz. 66).

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o art. 386 § 4 k.p.c. Sąd Apelacyjny uchylił zaskarżony wyrok z uwagi na nierozpoznanie istoty sprawy oraz konieczność przeprowadzenia całego postępowania dowodowego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu, temu Sądowi pozostawiając rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów sądowych za obydwie instancje.